

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2021 Γ' ΕΠΑ.Λ.
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΜΑΘΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
23/6/2021

ΘΕΜΑ Α

A1.

α - Σ

β - Λ

γ - Σ

δ - Σ

ε - Λ

A2.

1 - β

2 - δ

ΘΕΜΑ Β

B1.

1 - β

2 - ε

3 - γ

4 - α

5 - στ

B2.

α. κονστρουκτιβιστές

β. εκλεκτικισμός

γ. πρωτόγονη

δ. Σαλόν των Απορριφθέντων

ε. Γιώργος Μπουζιάνης

ΘΕΜΑ Γ

α. Το έργο ονομάζεται "Οι Δεσποινίδες της Αβινιόν" και το ζωγράφισε ο Πάμπλο Πικάσο.

β. Τα σώματα των γυναικών είναι τεράστια και τέμνονται σε γεωμετρικά σχήματα, που προμηνύουν τον Κυβισμό στον οποίο θα οδηγήσουν. Δεν υπάρχουν σκιάσεις, ούτε προοπτικό σχέδιο, για να αποδοθούν οι όγκοι και ο χώρος.

Κάτω, στο πρώτο επίπεδο, μια νεκρή φύση με φρούτα, γνωστό μοτίβο στη ζωγραφική, αποδίδεται τώρα και αυτό χωρίς σκιάσεις, επίπεδο, καθόλου ανάγλυφο.

γ. Οι τρεις μορφές δεξιά είναι επηρεασμένες από την ιβηρική γλυπτική. Τα δύο πρόσωπα δεξιά από τις νέγρικες μάσκες. Οι μύτες είναι κολλημένες πάνω στα πρόσωπα, μια άγρια πινελιά δημιουργεί την αίσθηση του χρωματισμένου σχεδίου. Η αφρικανική γλυπτική επηρεάζει με τον “ορθολογισμό” της τον καλλιτέχνη. Είναι μια τέχνη που καταγράφει ό,τι ξέρει από τα πράγματα και όχι αυτό που φαίνεται, φτάνοντας έτσι σε μια οριακή απλοποίηση και σχηματοποίηση.

δ. Όπως στη ζωγραφική του Σεζάν, η προοπτική έχει αποδοθεί μέσω των χρωμάτων: τα ζεστά κόκκινα καφέ φαίνεται να έρχονται μπροστά και τα ψυχρά μπλε να απομακρύνονται. Ο χώρος έχει καταργηθεί, δεν υπάρχει προοπτικό βάθος, και τα πράγματα είναι σαν να φαίνονται από διαφορετικές οπτικές γωνίες ταυτόχρονα: η φιγούρα δεξιά φαίνεται από μπροστά και από πίσω.

ε. “Οπτικός συγχρονισμός” είναι η έννοια που εισάγει, αφού προσπαθεί στην ίδια εικόνα να συγκεράσει περισσότερες πλευρές της πραγματικότητας, το μπροστά, το πίσω, το πλάι.

ΘΕΜΑ Δ

α. Στο έργο “Πλατεία μεγαλούπολης”, οι μορφές αποτελούν μία ομάδα. Αντιλαμβανόμαστε ότι βρίσκονται σε πλατεία. Αντιλαμβανόμαστε ότι καθεμιά στρέφεται προς διαφορετική κατεύθυνση.

β. Ο πηλός, κομμένος σε αδρά κομμάτια, αρκέστηκε σχεδόν να ντύσει μόνο την αρματούρα (σιδερένιος σκελετός που στηρίζει τον εύπλαστο πηλό όταν χτίζεται μια φιγούρα).

γ. Η κάθε μορφή, μόλις άρχισε να αρθρώνεται, έμεινε εκεί, απομακρυσμένη σε χώρο και χρόνο. Η αίσθηση που δημιουργείται είναι της μακρινής ματιάς, έτσι καθώς οι μορφές τρεμοπαίζουν στο φως, και νιώθει κανείς πως σε λίγο θα χαθούν στην αχλή της ατμόσφαιρας. Το φως δεν μπορεί σχεδόν να σταθεί επάνω τους. Είναι σχεδόν διάφανες. Νομίζουμε ότι βλέπουμε την πλατεία και τις μοναχικές φιγούρες από μακριά. Όσο όμως κι αν πλησιάσουμε, αυτές δε μεγαλώνουν. Δεν έρχονται κοντά μας. Έτσι ψηλόλιγνες, και με μια υλικότητα που ίσα τις κάνει ορατές, παραμένουν μακριά, ακόμα κι αν τις αγγίξουμε.

δ. Η πλοκή της σύνθεσης βρίσκεται ανάμεσα στις κινήσεις της κάθε μορφής, της κατεύθυνσής της, των κενών που δημιουργούν οι φιγούρες μεταξύ τους, του συναθροίσματός τους (ξεκινώντας από δεξιά, διακρίνουμε δύο, δύο και μία σιλουέτες).

ε. Παρ’ όλο που ο τίτλος παραπέμπει στην οργάνωση χώρου και η διαφορετικότητα των μεγεθών στην ένταξη των γλυπτών μέσα στο χώρο, το έργο φαίνεται ότι αφορά κυρίως μια πέραν του πραγματικού αλληγορία της ανθρώπινης μοίρας, του απομονωμένου ανθρώπου, και ότι θέτει θέματα υπαρξιακά για την αγωνία του και την αποξένωσή του.

στ. Την ώρα που οι καλλιτέχνες της πρωτοπορίας είχαν στόχο το μη αναπαραστατικό ή την έκφραση ποιοτήτων, πέρα από την ομοιότητα με το πραγματικό, εκείνος δούλεψε για τον άπιαστο στόχο να αποδώσει τη μορφή έτσι όπως την αντιλαμβάνεται στην πραγματικότητα ο θεατής. Γι’ αυτό το λόγο εισήγαγε μια νέα έννοια στη γλυπτική, εκείνη της **απόδοσης της απόστασης**, όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε και στο έργο «Πλατεία Μεγαλούπολης».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: *Θέματα προσιτά για έναν προετοιμασμένο μαθητή, ο οποίος ήταν διαβασμένος στο σύνολο της ύλης και κυρίως στη Μοντέρνα Τέχνη, στην οποία και δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση ως προς την επιλογή των θεμάτων του διαγωνίσματος.*

Επιμέλεια Απαντήσεων: ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΜΠ